

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2020 жылғы «5» ақпандығы
№ 51 бұйрығына 17-қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы З сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 562 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – танымдық білік пен танымдық үдерістерді құрайтын, танымдық дағдылар мен біліктіліктердің негізгі кешенін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларда перцептивті іс-әрекеттерді орындауға қажетті біліктілікті қалыптастыру арқылы қоршаған болмыстың нақты толыққанды бейнесін қалыптастыру;

2) мнемикалық операцияларды орындау дағдыларын қалыптастыру арқылы қоршаған әлем туралы әсерлерді жинақтауға және тәжірибелі сақтауға ықпал жасау;

3) ақпаратты өндеу және түсіну процесін, тиісті жағдайда білімді, іскерлікті және дағдыларды жалпылау және қолдану процестерін, талдаудың ақыл-ой іс-әрекеттерін, елеулі белгілерді, салыстыруды, топтастыруды, қорытуды, сериалауды, нысандар арасындағы өзара байланыс пен өзара қарым-қатынасты орнату арқылы қалыптастыру;

4) әртүрлі ақпаратты өндеу және сақтау тетіктерін және басқа адамдармен алmasу процестерін қажетті сөйлеу дағдыларын қалыптастыру арқылы дамыту;

5) сабактарына қызығушылықты, басқа білім алушылар мен ересектермен өзара іс-қимыл жасай білуді дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдер

4. Түзету жұмысын ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнағы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға негізделеді.

5. Оқытуудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу іс-әрекетінің арнағы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

6. Білім алушылармен жұмыс барысында олардың еліктеушілігіне, көрнекі-әрекеттік ойлаудың сақталған мүмкіндіктеріне сүйенеді.

7. Танымдық әрекеттерін түзету сабактары білім алушылардың қабылдау, есте сақтау, сөйлеу тілі, ойлау сияқты психикалық функцияларын дамытып, бастаған жұмысты аяғына дейін жеткізу, қындықтарды жеңу, ұқыптылық пен дербестікті көрсету біліктілігін қалыптастырады.

8. Оқытуудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін еңсеруді немесе азайтуды көздейді; сондай ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық, гигиеналық; тұрмыстық және әлеуметтік дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

9. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

10. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

11. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын менгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық әрекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың менгеруінің сапасына әсер етеді.

12. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидақтикалық материалдардың түрлерін қолданады.

13. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

14. Денгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

15. Оқу бағдарламасының мазмұнын менгеру нәтижелерін тікелей

мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

16. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

17. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

18. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын менгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыбын, тараудың аяғында жүргізіледі.

19. Эр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. «Танымдық әрекеттерін түзету» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

21. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) «Сенсорлық процестерді және кеңістіктік бағдарлауды дамыту» бөлімі;
- 2) «Қимыл – қозғалысын дамыту» бөлімі;
- 3) «Зиятын дамыту» бөлімі.

22. «Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) естіп қабылдауын дамыту;
- 2) көріп қабылдауын дамыту;
- 3) кеңістік бағдарлауды дамыту;
- 4) заттардың әртүрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту.

23. «Қимыл-қозғалысты дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ұсақ моториканы дамыту;
- 2) кинестетикалық қабылдауды дамыту.

24. «Зиятын дамыту» бөлімі келесідей бөлімшени қамтиды:

- 1) есте сақтауы мен ойлауды дамыту.

25. 0-сыныпқа арналған «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: сөйлеу тілі, табиғи, тұрмыстық, музикалық дыбыстарды ажырату, таныс адамдардың (ата-аналардың, жақындардың, достардың) дауыстарын тану; дыбысталу көзін анықтау; ойыншықтардың дыбысталу сипаты бойынша бірден ерекшеленетін дыбыстарды екіден таңдау кезінде есту арқылы ажырату; әртүрлі дыбысталуды ажырату және оларды нысандармен (ойыншықпен, суреттермен) салыстыру; музикалық ойыншықтардың дыбысталуының басы мен соңына ден қою; дыбысталудың оқшаулануын анықтау; қарапайым ырғакты дыбысты ойнату;

2) көріп қабылдауын дамыту: адамның тұлғасына, қозғалмайтын жарық беретін затқа, білім алушының қарама-қарсы орналасқан қозғалмайтын затқа, оның оң және сол жақтарында; үлгі бойынша түстерді таңдау; үлгісі бойынша түсі күрт ерекшеленетін заттарды таңдау (2 қарама-қарсы түсті); тегіс геометриялық пішіндерді (шеңбер, шаршы), еліктеу бойынша көлемді геометриялық фигуralарды (шар, текше) саралау; еліктеу бойынша көлемді пішіндер құрастыру; үлгі бойынша таныс заттарды таңдауды күрт ерекшеленуі бойынша жүзеге асыру; көлемді геометриялық пішіндерді (шар, куб) қораптың тиісті тіліктерін итеру, көлемі бойынша қарама-қарсы шамалардың екі затын ажырату (үлкен, кішкентай); сынама әдісімен шаманы есепке ала отырып матрешка, пирамида жинау; заттарды басып алу (қолмен, саусақпен); сынныптастардың жеке заттары мен өз заттарын танып білу, нысандарды көлемі бойынша (заттарды өзара; екі баланың, ересек адамның және білім алушының өсуі бойынша) салыстыра білу;

3) кеңістікте бағдарлауды дамыту: дene бөліктерін (бет, дene) ажырату; еліктеу бойынша кеңістікте берілген бағытта қозғалыс (алға, артқа); педагогтің көмегімен және өз бетінше мектеп үй-жайында бағдарлау; еліктеу бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту;

4) заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту: іс-әрекеттің әр түрлерінде тактильдік-қимылдық сезімталдықты қолдану: саздан, пластилиннен, қамырдан мүсіндеу; саусақпен сурет салу; ірі мозаикамен ойнау; ұсақ заттарды сұрыптау; заттарды сезу, саусақпен олардың контуры бойынша айналдыру; екіден таңдау кезінде көлемді фигуralар мен заттарды үлгіге сәйкес анықтау; Тамақ өнімдерінің дәмін (алма, нан, кәмпіт) анықтау; сөйлеу немесе ымдау арқылы таңдау жасай алу, іиістерге жауап қайтару;

5) ұсақ моториканы дамыту: жұдырықты жұму және қысу, саусақтарды бұту және жазу; саусақтардың ұшымен үстел бойынша домалату; еліктеу бойынша алақанмен (ритм, саны бойынша) шапалақтау; саусақтардан әр түрлі фигуralарды жасау; бауға түймелерді, ірі моншақтарды өткізу; заттарды: бүршақтарды, үрме бүршақтарды сорттау; жарманы орау; түймелерді, замоктарды, кнопкаларды, ілгектерді ілу және ашу;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту: түрлі материалдармен (ағаш, металл, су) жанасуына, түрлі эмоционалды-қимыл арқылы қалыпты жауап қайтара білу, қозғалыс жылдамдығын (тез-баяу) ажырату; жануарлардың әрекетіне ұқсас қимылдар жасау; түрлі музикалық аспаптарда ойнау; түрлі

тәсілдер арқылы вербалды емес (мимика, пантомимика) қарым-қатынасты менгеру;

7) жады мен ойлауды дамыту: 5 суреттен тұратын суреттің қатарын жады бойынша жаңғырту; ойындар мен жаттығулар процесінде шаманың параметрлерін ажырату; заттардың көлемін жады бойынша мүсіндеу; таныс адамдарды фотосуреттерде тану, бірдей заттарды таба білу.

26. 1-сыныпқа арналған «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: екі немесе үш дыбыстардың ішінен (барабан, дудка, бубен) таңдау кезінде шұлы және музикалық аспаптардың дыбыстарын ажырату; әуеннің сипатын саралау (көңілді, қайғылы); қоршаған орта дыбыстарына еліктеу; дыбысталу қарқынын есту арқылы ажырату; шапталактау, ұрғылау арқылы дауытап буындарды айта отырып дыбысталатын ойыншықтарда ойнау; үш-бес дыбысты таңдауда шұлы және музикалық аспаптардың (сыңғыр, барабан, дудка, қоңырау, бубен, гармошка, қасықтар) дыбысталуын ажырата білу;

2) көріп қабылдаудын дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану; заттарды мақсатты бағыттала қарау, жоспарлы түрде бақылау: нысандардың негізгі элементтерін, бөлшектерін, жақын орналасқан (тігінен, көлденеңінен, шеңбер бойымен, алдыға/артқа), қозғалыста тұрған заттарды көру арқылы бақылау; негізгі түстерді (қызыл, жасыл, көк) ажырата алу; қоршаған ортада таныс түстерді таба алу; геометриялық көлемді пішіндерді (шар, шаршы, пирамида) ажырата алу; шаманы (улкен, кішкентай, ең үлкен) ажырата алу, жаттығулар мен ойындар процесіндегі шама параметрлерін анықтау; үш затты көлемі бойынша салыстыру (улкен, кіші, ең кіші); заттарды оның бейнесімен салыстыра білу; заттарды сұрау бойынша және өз бетімен тану (заттарды қимылмен, көзben көрсету), нақты заттарды және олардың алмастырғыштарын-ойыншықтарды саралау;

3) кеңістікте бағдарлаудын дамыту: дене бөліктерінің кеңістіктікте орналасуында, заттардың өз денесіне қатысты орналасуында бағдарлану; үлгі бойынша жазық және көлемді заттарды тік және көлденең бағытта орналастыру; суреттің бөлігін бояу; оң және сол қолды ажырата білу; үлгі бойынша кеңістіктік қатынастарды қайта жаңғырту;

4) заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сипау, тексеру; үлгі бойынша көлемді заттың жұбын сипап сезу арқылы таңдау; сұйық және қатты тағамның (ыстық, сұық) контрасты температуралық режимдерін ажырату; заттарды салмағы бойынша ажырату (ауыр - жеңіл), тыныс алуды саралау (мұрын демі – ауыз қуысы); иістерді ажырату (жағымды және жағымсыз); өнімдерді дәміне қарай тану; өнімдердің негізгі дәмдік сапасын (ащы, тәтті, қышқыл, тұздалған және т. б.) ажырата білу;

5) ұсақ моториканы дамыту: бір қозғалыстан екінші қозғалысқа бірқалыпты ауысу; таяқшалардан заттардың контурын жасау; пластилиннен жапсыру; трафареттерді штрихтеу; шектеулі кеңістікте түсірілген нұктелер

бойынша кескінді контуры бойынша сыйзу; түрлі музикалық аспаптарда (пианино, барабан, гитара, труба) ойнауды ұқсатып келтіру;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, тексеру; нысандардан шығатын діріл, температура, денеге түсетін қысым, дененің түрлі бағыты (тік, көлденен) бойынша әр түрлі материалдармен жанасуда қалыпты жағдайда бола білу; қарқынды (тез - баяу) ажырату және жаңғырту; қымыл мен қалпын («Айна» сияқты ойындар арқылы) жаңғырту; жануарлардың қымыл-қозғалысын, қалпын және әрекеттерін ұқсатып келтіру;

7) есте сақтау мен ойлауды дамыту: бірқатар сөздерді қайталау (бес-жеті сөз); үлгі бойынша таныс заттарды, түсі - доминантты белгісі бойынша күрт ерекшеленетін заттарды тандау (үш қарама-қарсы түсті); қарама-қайшылықтарды саралау (тыныш - шу, алыс - жақын); айқын көрінген белгілерімен (түсімен, формасымен, көлемімен) ерекшеленетін заттар мен объектілерді салыстыру (екі-үш); заттарды бір берілген белгі бойынша топтау-нысаны, шамасы немесе түсі бойынша; ойыншықтар мен суреттердің берілген орналасуын жаңғырту.

27. 2-сыныпқа арналған «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: дыбысты шулы және музикалық аспаптардың дыбысын (сылдырмақ, барабан, дудка, қоңырау, бубен, гармошка, қасықтар) үш-бес дыбыстардың ішінен ажырату; дыбыстар санын есту арқылы ажырату: біреу - көп; музикалық ойыншықтарда ойнау; құстар мен жануарлардың дауыстарын (пластиналарды) тындау кезінде есту арқылы ажырату (екіден-үш дыбысты таңдағанда); сөзден дыбысты бөлу; белгілі бір әріптерден сөз құрастыру (кесілген әріптер); берілген дыбысқа сөздерді тандау;

2) көріп қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздестіру тәсілдерін қолдану: жоспарлы бақылау; жылжымалы қашықтағы объектілерді көру арқылы қадағалау; заттардың жұптарын табу; заттардың негізгі түстерін (төрт түсті) үлгі бойынша, сөз бойынша бөлу; түс қатарының кезектілігін көшіру; заттардың түсі бойынша үлгі бойынша біріктіру; заттарды үлгі бойынша нысан бойынша біріктіру; заттарды үлгі бойынша өлшем бойынша біріктіру; затты оның жеке бөліктері бойынша тану; заттардың негізгі элементтері мен бөліктерін ажырату; заттарды олардың бейнесімен сәйкестендіру; суреттің жетіспейтін бөліктерін салу; суреттерді бояу;

3) кеңістікте бағдарлауын дамыту: дененің бөліктерін (кірпік, тері, шаш, тырнақ) ажырату; тігінен тұрған заттар мен олардың бөліктеріне байланысты (үстінде, астында, жоғарғы, төменгі, алыс-жақын) қатынасын ажырата білу; өз денесіне қатысты кеңістіктегі бағытты анықтау; берілген пәшәндерді әр түрлі тәсілдермен жаңғырту (кесу, сурет салу, қою);

4) заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезу, тексеру, үтіктеу, шаю, созу, сығу; әр түрлі өнімдердің қасиетін (сүйық, қатты, тұтқыр, сусымалы) анықтау; үлгі бойынша көлемді

затты сипап сезу арқылы табу; үлгі бойынша заттардың көлемі мен пішінін сипап сезу арқылы ажырату; әр түрлі заттардың қарама-қарсы температурасын, заттардың қасиеттерін (жұмсак, қатты, тегіс, жұнді) ажырату;

5) ұсақ моториканы дамыту: бір статикалық қалыптан екіншісіне ырғаққа өту (алақан – жұдырық); түрмиста және сабакта нақты қимыл-қозғалысын дамыту (байлау, шешу, жабу); тік, көлденең және көлбеу сыйықтармен үлгі бойынша штрихтеу; трафареттерді бастыру; шектеулі кеңістіктегі жапсырылған нұктелер бойынша кескінді контуры бойынша бастырып шығу;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, тексеру; фактураларды және тұтқырлықты тану және атап; табиғи құбылыстарды (жаңбыр, жел) имитациялай білу, қозғалыстағы бұйрықты түсіну және орындау;

7) жады мен ойлауды дамыту: нысандар арасындағы себеп-салдар байланыстарын анықтау (сюжеттік суреттер, оқиғалар); буындардың, ырғақтардың, сөздердің қайта жаңғыртылуы; тұтас – бөлік өзара қарым-қатынас орната білу; айқын көрінген белгілерімен (түсімен, формасымен, көлемімен, бөлшектерінің санымен, жеке бөліктердің орналасуымен) ерекшеленетін заттар мен объектілерді салыстыру (екі-төрт); суреттердің берілген қатарынқайта жаңғырту.

28. З-сыныпқа арналған «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: дыбыссыз дыбыстарды дыбыс қаттылығы бойынша (қатты - тыныш), ұзақтығы бойынша (ұзақ - қысқа) ажырату; дыбыстардың санын ажырату және қайта шығару; дыбыстың сипаттамаларын өз бетінше бөлу; шулы сипаты бойынша әртүрлі дыбыстарды ажырату; шуылға эмоционалды әрекет ету: қолмен қатты және жағымсыз шуылдан қорғай білу, қуанышты мимикамен, есту топтамасымен, жағымды дыбыстарға сәйкес қимылдармен жауап беру;

2) көріп қабылдауды дамыту: заттарды мақсатты түрде қарастыра білу (көзben тексеру); заттарды жапсыру және үлгі бойынша құрастыру кезінде түстерді кезектестіру; түстерді әрекетке сигнал ретінде пайдалану; түрлі түсті және өлшемдегі жазық геометриялық фигуralарды ажырату;

3) кеңістікте бағдарлауды дамыту: дене бөліктерінің орналасуын талдау; қарама - қарсы түрған адамның денесінде бағдарлау: өзінде және адамда дененің бөліктерін көрсету; «мынау – анау», «алыс - одан әрі, жақын-жақынырақ» нысандардың орналасуын ажырату; нысандар арасындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды олардың кеңістіктік орналасу белгісі бойынша анықтау; қағаз бетінде бағдарлай білу; үлгі бойынша бірнеше заттардың кеңістіктік қатынастарын, ауызша нұсқауды, үлгі бойынша жаңғырту; үлгі бойынша 6-8 бөліктен пәндік суреттер, сюжеттік суреттер жасау, таныс шығарма бойынша сюжеттік суреттердің бірізділігін анықтау;

4) заттардың әртүрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту: әр түрлі заттардың ауырлығын ажырату (мақта, шегелер, кесектер); тыныс алуды саралау (мұрын

демі – ауыз қуысы); қарама-қарсы істерді ажырату (гүлді, цитрусты, қылқан жапырақты, ванильді, кофе); таныс және бейтаныс заттарды сезу (көру үлгісі бойынша);

5) ұсақ моториканы дамыту: бейнелерді әрі қарай жалғастырып салу; жол шегінде тік, көлбеу, сынған сзықтардан тұратын жиектастарды, ырғакты ою-өрнектермен салу; әртүрлі конфигурациялы толқынды желілерді, көлбеу түзу және пунктірлік сзықтарды, берілген бағыттағы көлденең желілерді кеңістікте шектеусіз, шектеулі кеңістіктегі сзықтарды бағытын өзгерте отырып, жүргізу;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту: жануарларды, ертегі кейіпкерлерін, мультфильмдер мен фильмдердің кейіпкерлерін ұқсатып келтіру; қалпы мен қозғалысын жаңғырту («Айна» түріндегі ойындар); суреттегі іс-әрекетті нақты әрекетпен сәйкестендіру; босаңсыту, бұлшық ет қыспақтарынан босату, кернеуді түсіру, эмоциялық босату элементтерін менгеру;

7) жады мен ойлауды дамыту: берілген суреттердің қатарын, ойыншықтар мен суреттердің берілген орналасуын жаңғырту, бірқатар символдарды (әріптер, сандар) жаңғырту; бірізділік қатынасын орнату: алдымен – содан кейін; орындалған тапсырманы ұлгімен салыстыру; ойындар мен жаттығулар процесінде мән параметрлерін заттармен, жазық фигуralармен, суреттермен және ұсыным бойынша ажырату; негізгі элементтерді, бөлшектерді ажырату; заттық 2 суретте айырмашылықтарды табу; себеп-салдар байланыстарын (сурет, суреттер сериялары, мультфильмдер, мәтін) анықтау; іс-әрекеттерді, қозғалысты жаңғырту; әңгімелеу үшін жоспар құру, затты қолдан жасау; берілген сөздер қатарын (бесеуаралығында) жаңғырту.

29. 4-сыныпқа арналған «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: Ерлердің, әйелдер мен балалардың дауыстарын ажырату; музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажырату;

2) көріп қабылдауды дамыту: үлгі бойынша 6-10 бөліктен тұратын пәндік суретті құрастыру; пішіннің, түстің, шаманың белгілеріне қарай ажырату; түстің әрекетке сигнал ретінде (бағдаршам) пайдалану; заттардың пішінін геометриялық пішінмен сәйкестендіру; негізгі түстердің реңктерін ажырату; ойылған суреттерді, толық емес бейнесі бар суреттерді, жетіспейтін белгілері бар суреттерді тану; адамның эмоциялық жағдайын сурет, фотосурет бойынша анықтау; суретте таныс және бейтаныс адамдарды сәйкестендіру және сипаттау; 2 сюжеттегі суреттердегі айырмашылықты табу; шаманың параметрлері бойынша сериялық қатарды орнату;

3) кеңістікте бағдарлауды дамыту: суреттерде кейіпкердің қандай қолмен әрекет ететінін, қандай жағынан тұратынын анықтай білу; заттардың, объектілердің кеңістіктік қатынастарын схема, сөздік Нұсқаулық жоспары бойынша жаңғырту, объектілердің өзара орналасуын бағалау үшін сылтауларды пайдалану; объектілердің өзара орналасуын сипаттау; объектілердің қатар

орналасуын кеңістіктік талдауды орындау;

4) заттардың әр түрлі қасиеттерін дамыту: материалдарды сипаттау бойынша (температура, фактура, ылғалдылық, тұтқырлық) ажырата білу, заттардың, объектілердің, заттардың қасиеттерін сөзбен атай білу;

5) ұсақ моториканы дамыту : фигураларды, ою-өрнектерді үлгі бойынша салу; бояуды, штриховкаларды, контуры бойынша, нүктелері бойынша жиектеуді орындау; суреттерді үлгі бойынша салып бітіру; иірім жіпті байлау, ілмектеу, банттарды, бауларды, лентаны байлау;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту : елестететін заттармен әрекет ете білу; бет пен дененің әртүрлі ұсақ бөліктерінің (көз, ауыз, саусақтар) статикалық және динамикалық қалпын ажырату; әртүрлі тәсілдермен вербалды емес қарым-қатынастарды (мимика, пантомимика) көрсете білу; менгерілген элементтерден жиектастарды салу;

7) жады мен ойлауды дамыту: бірқатар таңбаларды (әріптерді, сандарды), берілген сөздер қатарын (5-10 шегінде) қайта жаңғырту, тындалған сөйлеу материалын (фразаларды, қысқа мәтінді, екі жақты мәтінді) қайта жазу; орындалған тапсырманы: дұрыс, тез, жақсы, әдемі бағалау; тапсырманың өз орындалуын бақылай білу; объектілерді түсі бойынша жіктеу, нысандарды түсі бойынша сериялау (реңк қатарын белгілеу;) түсті қатарда зандылықтарды орнату; нысаны, көлемі бойынша сериялау; заттардың әрекшे қасиеттері бойынша жіктеу; сипаттама бойынша нысандарды тану; заттардың, сзықтардың жазықтықта орналасуында зандылықтарды орнату.

30. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыйыптан сыйыпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

31. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

32. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыйыпты, екінші және үшінші сандар – бөлімшениң, төртінші сан - оқу мақсатының реттік санын білдіреді Мысалы, 1.1.2.4 кодталуында: «1» – сыйып, «1.2» – бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

- 1) «Сенсорлық процестерді және кеңістікте бағдарлауды дамыту» бөлімі:
1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары					
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып	
1.1 Естіп қабылдау ын дамыту	0.1.1.1 сөйлеу тілі, табиғи, түрмистық және музыкалық дыбыстарды ажырату; 0.1.1.2 таныс адамдардың (ата-аналар, жақындар, достар) дауыстары н ажырату; 0.1.1.3 шыққан дыбыстың орналасуын анықтау; 0.1.1.4 2 ойыншықтың ішінде күрт ерекшелене тін дыбысты ажырату; 0.1.1.5 нысанды (ойыншық, сурет) сәйкестендіруді және дыбысына еліктей отырып ажырату;	0.1.1.1 сөйлеу тілі, табиғи, түрмистық және музыкалық дыбыстарды ажырату; 0.1.1.2 таныс адамдардың (ата-аналар, жақындар, достар) дауыстары н ажырату; 0.1.1.3 шыққан дыбыстың орналасуын анықтау; 0.1.1.4 2 ойыншықтың ішінде күрт ерекшелене тін дыбысты ажырату; 0.1.1.5 нысанды (ойыншық, сурет) сәйкестендіруді және дыбысына еліктей отырып ажырату;	1.1.1.1 (барабан, дудка, бубен) шулы және музыкалық дыбысталтЫН аспаптарды ажырату; 1.1.1.2 қоршаған орта дыбыстары на еліктей отырып әуен сипатын (көнілді, қайғылы) ажырату; 1.1.1.3 есту арқылы (көнілді, қайғылы) ажырату; 1.1.1.4 есту арқылы дыбыс қарқының ажырату; 1.1.1.4 дыбысталған ажырату; 1.1.1.5 бірге рмен бірге буындарды айту, шапалақтау , тарсылдатды ойын түрінде жаңғырту; 1.1.1.5	2.1.1.1 (сылдырмақ, барабан, дудка, бубен) қоңырау, бубен, гармошка, қасықтар) шулы және музыкалық дыбысталтЫН аспаптарды ажырату; 2.1.1.2 әуен сипатын (көнілді, қайғылы) ажырату; 2.1.1.3 есту арқылы (көнілді, қайғылы) ажырату; 2.1.1.4 есту арқылы (пластинка ларды) ажырату; 2.1.1.4 есту арқылы дыбыс қарқының ажырату; 2.1.1.4 есту арқылы дыбыс қарқының ажырату;	3.1.1.1 денгейіне қарай (қаттытыныш) дыбыссыз дыбыстарды дауыстап ажырату; 3.1.1.2 ұзақ уақытына қарай (ұзак-қысқа) сөйлеу тіліне жатпайтын санын : бір-көп ажырату; 3.1.1.3 музыкалық дыбыстарда ажырату; 3.1.1.4 дыбыстар санын ажырату; 3.1.1.4 ойнату; 3.1.1.4 дыбыстың сипаттамасын өз бетінше белгілеу, сөздегі дыбыс орнын анықтау; 3.1.1.5 сипаты әртүрлі шулы	4.1.1.1 дыбыстары мен ерекшелене тін сөздерді салыстыру; 4.1.1.2 сөздегі дыбыстардың ретін анықтау; 4.1.1.3 сөздің 1-2 дыбысын ауыстыру арқылы жаңа сөздердің күрау; 4.1.1.4 сөздегі дыбыстардың санын анықтау; 4.1.1.5 берілген дыбыстардан сөздердің күрастыру; 4.1.1.6 ерлер, әйелдер, балалар дауыстары н ажырату; 4.1.1.7 музыкалық аспаптардың дыбысын ажырату

	0.1.1.6 музыкалық ойыншықта рдың дыбысталу ының басы мен соңына жауап қайтару; 0.1.1.7 қарапайым ырғақты ойнату	тәнис әуендер мен әндерді білу	ішінен дыбысты белгілеу; 2.1.1.5 әріптердің (қылған әліппе) белгілі бір санынан сөздерді құру; 2.1.1.6 берілген дыбысқа сөздер табу	дыбыстард ы ажырату; 3.1.1.6 шуға эмоционал ды түрде: қатты және жағымсыз шуға қолмен, жағымды дыбыстарға , қуанышты мимикамен , назар қойып есту, тиісті қозғалыста рмен жауап беру	
1.2 Көріп қабылдау ын дамыту	0.1.2.1 адамның бетіне тұра қарада; 0.1.2.2 қозғалмайт ын жарық затқа тұра қарада; 0.1.2.3 білім алушыға қарама- қарсы орналасқан қозғалмайт ын затқа, оның оң және сол жағына туралықарада; 0.1.2.4 үлгіге	1.1.2.1 бағдарлауд а іздеу тәсілдерін қолдану: максатты жоспарлы бақылау; 1.1.2.2 заттардың; негізгі элементтері н, нысаннның бөлшектері н қарастыру; 1.1.2.3 жақын орналасқан қозғалыста ғы затты (көлденен,	2.1.2.1 бағдарлауд а іздеу тәсілдерін қолдану: жоспарлы бақылау; 2.1.2.2 қашықтағы жылжымал ы нысанға қарада; 2.1.2.3 сөз арқылы; үлгіге сәйкес заттардың жұптарын (4) табу негізгі түстерді түстерді заттардың жұптарын (4) табу негізгі түстерді бөлу;	3.1.2.1 заттарды мақсатты түрде (көзбен тексеру) қарада; 3.1.2.2 заттарды жапсыру және құрастыру кезінде түстерді кезектестір у; 3.1.2.3 түстерді іс- әрекет сигналы ретінде пайдалану п пішіні, түсі мен көлемін белгі ретінде бөлу 3.1.2.4	4.1.2.1 үлгі бойынша 6- 10 бөліктен пәндік сурет құрастыру; 4.1.2.2 түстерді іс- әрекет сигнал ретінде (бағдаршам) пайдаланы п пішіні, түсі мен көлемін белгі ретінде бөлу 4.1.2.3 геометриял

қарап түсті таңдау; 0.1.2.5 ұлгі бойынша түсі бірден ерекшелене тін заттарды таңдау (2 қарама- қарсы түсті); 0.1.2.6 жазық геометриял ық пішіндерді (шенбер, квадрат) ажырату; 0.1.2.7 еліктеу бойынша көлемді геометриял ық пішіндерді (шар, текше) ажырату; 0.1.2.8 еліктей отырып көлемді пішін құрастыру; 0.1.2.9 ұлгі бойынша пішіні бойынша күрт ерекшелене тін таныс	тігінен, шенбері бойынша, алға/артқа) бақылай отырып қарау; 1.1.2.4 негізгі түстерді (қызыл, жасыл, көк) ажырату; 1.1.2.5 таныс түстерді қоршаған ортада табу; 1.1.2.6 көлемді геометриял ық пішіндерді (шар, пирамида) ажырату; 1.1.2.7 шаманы (ұлкен, кішкентай, ен ұлкен) ажырату; 1.1.2.8 ойындар мен жаттығулар барысында заттардын, жазық фигуралард	қатарының ретін көшіру; 2.1.2.5 заттарды түсі бойынша біріктіру; 2.1.2.6 заттарды үлгі бойынша біріктіру; 2.1.2.7 заттарды көлемі бойынша салыстыру; 2.1.2.8 заттарды көлемі бойынша біріктіру; 2.1.2.9 заттардын негізгі заттарды	түрлі түсті және әр түрлі өлшемдегі жазық геометриял ық пішіндерді ажырату; 3.1.2.5 еліктеу, үлгі, сөздік бойынша кеңістіктік қарым- қатынастар ды ойнату; 3.1.2.6 ұлгі бойынша 6- 8 бөліктен түратын суреттер құрастыру; 3.1.2.7 сюжеттік суреттерді құрастыру таныс тану; 2.1.2.10 заттардын элементері мен заттардын, ажырату; 2.1.2.11 заттарды олардың	ық пішіндегі заттардың пішінін салыстыру; 4.1.2.4 бояу,сызу, бастыру; 4.1.2.5 бояу,сызу, бастыру; 4.1.2.6 негізгі түстердің реңктерін ажырату; 4.1.2.7 ойластырылған суреттерді тану; 4.1.2.8 толық емес суреті бар, жеткіліксіз белгілері бар суреттерді тану; 4.1.2.9 сурет, фотосурет бойынша адамның эмоционалдық жағдайын анықтау; 4.1.2.10 суретте таныс және бейтаныс адамдарды
---	--	--	---	--

	заттарды таңдау; 0.1.2.10 көлемді геометриялық пішіндерді (шар, текше) қораптың (сынаманың) тиісті ойықтарын а итеру; 0.1.2.11 көлемі бойынша қарама-қарсы шамалары бойынша 2 затты (ұлкен, кіші) ажырату; 0.1.2.12 сынамалар әдісімен шаманы ескере отырып, матрешканы, пирамиданы жинау; 0.1.2.13 ұлкен затты қолмен, ал кішкентайды саусақпен ұстап алу; 0.1.2.14	шамасының параметрлерін ажырату; 1.1.2.9 3 затты көлемі бойынша (ұлкен, аз, ең кішкентай) салыстыру; 1.1.2.10 заттарды оның бейнесімен сәйкестендіру; 1.1.2.11 заттарды өтініш бойынша және өз бетінше (затты қымылмен, көзбен көрсету) тану; 1.1.2.12 нақты заттарды, олардың орынын басатын ойыншиқ түрлерін білу	бейнесімен салыстыру; 2.1.2.12 суреттің жетіспейтін бөліктерін салу; 2.1.2.13 бояу, сызу; 2.1.2.14 бөлшектерд ен (таяқша) әріптен мен сандарды құрасыру	контурлы, штрихты, нұктелі заттарды тану	анықтау және сипаттау 4.1.2.11 2 сюжеттік суреттегі айырмашылықтарды табу
--	---	---	---	--	---

	сыныптаста рдың және өзінің жеке заттарын тани білу; 0.1.2.15 нысандард ы көлемі бойынша (заттарды өзара; екі баланың, ересек адамның және білім алушының бойы бойынша) салыстыруу				
1.3 Кеңістікт е бағдарла нуын дамыту	0.1.3.1 дене бөліктерін (бет, дene) ажырату; 0.1.3.2 еліктеу бойынша берілген бағытта кеңістікт е (алға, артқа) қозғалу; 0.1.3.3 педагогтің көмегімен және өз бетінше мектеп үй- жайында бағдарлану; 0.1.3.4 еліктеу	1.1.3.1 кеңістікте дене бөліктеріні ң орналасуын анықтай білу; 1.1.3.2 өз денесіне жататын заттардың орналасуын да бағдарлану; 1.1.3.3 тік және көлденең бағытта пішін бойынша жазық және көлемді заттарды	2.1.3.1 дене бөліктерін (кірпіктер, тері, шаш, тырнақтар) ажырату; 2.1.3.2 заттар мен олардың бөліктеріні ң қатынасын тігінен (ұстінде, астында, жоғарғы, төменгі, алысқа жақын) ажырату; 2.1.3.3 өз денесіне қатысты	3.1.3.1 анализиров ать расположен ие частей тела; 3.1.3.2 қарама- қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлай алу: 3.1.3.3 адамда дененің бөліктерін көрсету;	4.1.3.1 қарама- қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлай алу: қарама- қарсы тұрған адам өз денесінің бөлшектері н (оң, сол) көрсетіп атау; 3.1.3.3 нысандард ың орналасуын «мұнда- анда», «алыс –

	бойынша кеңістіктік қатынастар ды жанғырту	орналастыр у; 1.1.3.4 оң және сол қолды ажырата отырып суреттің боялмаған бөлігін бояу; 1.1.3.5 ұлғі бойынша кеңістіктік қатынастар ды жанғырту; 1.1.3.6 оң және сол қолды ажырату	кеңістіктегі бағыттарды анықтау; 2.1.3.4 берілген пішіндерді эртурлі тәсілдерме н (кию, сурет салу, орналастыр у) жанғырту	жақын, жақын- жақынырақ » ажырату; 3.1.3.4 нысандард ың кеңістікте орналасу белгілері мен қасиеті бойынша ұқастықта ры мен айырмашы лықтарын анықтау; 3.1.3.5 қағаз бетінде бағдарлай алу	жай жағынан тұрғанын анықтау; 4.1.3.3 кеңістіктік қатынастар ды сызба, сөздік нұсқау бойынша жанғырту; 4.1.3.4 нысандард ың өзара орналасуын бағалау үшін сылтаулард ы пайдалану; 4.1.3.5 нысандард ың өзара орналасуын сипаттау; 4.1.3.6 нысандард ың қатарының орналасуын кеңістіктік талдай отырып орындау
1.4 Заттарды н әр түрлі қасиеттер ін қабылдау ды дамыту	0.1.4.1 түрлі қызмет түрлерінде тактильдік- қимыл сезімталды ғын	1.1.4.1 бағдарлауд а іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, тексеру; 1.1.4.2	2.1.4.1 бағдарлауд а іздеу тәсілдерін: сезіну, тексеру, үтіктеу, шаю,	3.1.4.1 әр түрлі заттардың (мақта, шеге, бөренелер) ауырлығын ажырату;	4.1.4.1 материалда рды сипаттамал ары бойынша (температу ра,

	қолдану: саздан, пластилинн ен, қамырдан мұсіндеу; саусақпен сурет салу; ірі мозаикамен ойнау; ұсақ заттарды сұрыптау; 0.1.4.2 затты сипап сезу немесе оны саусақпен контуры бойынша бастырып шығу; 0.1.4.3 2-ің ішінде таңдау кезінде көлемді пішіндер мен заттарды ұлгі бойынша сезіне анықтау; 0.1.4.4 азық- түлікті (алма, нан, кәмпіт) дәміне қарай анықтау; 0.1.4.5	ұлгі бойынша көлемді затқа сипап сезу арқылы жұбын таңдау; 1.1.4.3 сүйиқ және қатты тағамның (ыстық, сүйік) контрасты температур алық режимдерін ажырату; 1.1.4.4 заттарды салмағы бойынша (ауыр- женіл) ажырату; 1.1.4.5 дифференц иалды (мұрынмен дем алу- ауызben дем шығару) затты сезу; 2.1.4.4 ұлгіге режимдерін ажырату; 1.1.4.4 заттарды салмағы бойынша (ауыр- женіл) ажырату; 1.1.4.5 дифференц иалды (мұрынмен дем алу- ауызben дем шығару) заттарды салмағы бойынша көлемді көлемі мен пішінін ажырату; 2.1.4.5 түрлі заттардың контрасты температур асын ажырату; 2.1.4.6 заттардың қасиеттерін (жұмсақ, қатты, тегіс, жұнді) ажырату	3.1.4.2 дифференц иалды (мұрынмен дем алу- ауызben дем шығару) дем алу; 3.1.4.3 түрлі иістерді (гүл, цитрус, қылқан жапырақты , ванильді, кофе) ажырату және атау; 3.1.4.4 тәнис және бейтаныс заттарды (ұлгісі бойынша) табу	фактура, ылғалдылы қ, түтқырлығ ы) ажырату; 4.1.4.2 материалда рдын сипаттамас ын (температу ра, фактура, ылғалдылы қ, түтқырлығ ы) атау; 4.1.4.3 сөйлеу немесе пантомими ка арқылы иістерді таңдау кезінде қалаудын білдіру; 4.1.4.4 заттардың ерекше қасиеттерін атаңыз
--	---	---	---	---

	сөйлеу немесе қимыл арқылы (иістерге жауап беру) қалауын білдіру	тұлікті дәміне қарай білу; 1.1.4.8 өнімдердің негізгі дәмдік сапасын (ащы, тәтті, қышқыл, тұздалған) ажырату			
--	--	---	--	--	--

2) «Қимыл – қозғалысын дамыту» бөлімі:

2-кесте

Бөлімшел ер	Оқыту мақсаттары					
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып	
2.1 Ұсақ моторика ны дамыту	0.2.1.1 жұдырықта рды қысу және саусақтард ы бүгү және жазу; 0.2.1.2 саусақ ұшымен үстелді тоқылдату; 0.2.1.3 еліктеу арқылы (ырғақ саны) шапалақтау ; 0.2.1.4 саусақтан әр түрлі фигуралард ы құрастыру;	0.2.1.1 бір жұдырықта рды қысу және саусақтард ы бүгү және жазу; 0.2.1.2 саусақ ұшымен үстелді тоқылдату; 0.2.1.3 еліктеу арқылы (ырғақ саны) шапалақтау ; 0.2.1.4 саусақтан әр түрлі фигуралард ы құрастыру;	1.2.1.1 бір қозғалыста н екінші қозғалысқа бірқалыпты аудысу: таяқшадан заттардың контурын құру; 1.2.1.2 пластилинн ен мүсін жасау; 1.2.1.3 трафаретте рді штрихтеу; 1.2.1.4 шектеулі кеңістікте түсірілген нұктелер бойынша, контуры	2.2.1.1 бір статикалық қалыптан екіншісіне (алақан- жұдырық) жай ырғақпен өту; 2.2.1.2 тұрмыста және сабақта қозғалыста р (байлау, байлау, қату) жүргізу; 2.2.1.3 ұлғі бойынша тік, көлденең және нұктелі бойынша тік, көлбеу жай көлбей салу;	3.2.1.1 суретті аяқтап салу; 3.2.1.2 жол шегінде тік, көлбеу, сынған сызықтарда н тұратын жиектастар ды салу; 3.2.1.3 ырғақты ою- өрнектерді салу, көлбей тұзу және нұктелі сызықтард ын әр түрлі конфигурац иядағы толқынды	4.2.1.1 баспа әріптерінің элементтері мен конфигурац иясы бойынша ұқсас пішіндер: тік, көлбеу тік таяқша, сопақша, жартылай дөңгелек, тік және көлденең жалғағыш таяқшалар салу; 4.2.1.2 осы ұлғі бойынша нұктелер бойынша

	0.2.1.5 түймелер, ұлken моншақтар ды бұршақтард ы, үрме бұршақтард ы, бұршақтард ы сұрыптау, түймелер, ілгектер, түймелер бауға өткізу	бойынша кеңіндерді салу; 1.2.1.5 әртүрлі музыкалық аспаптарда (пианино, барабан, гитара, құбыр) оijнауды ұқсатып келтіру	сызықтарм ен рамкада штрихтеу; 2.2.1.4 трафаретте рді бастыру; 2.2.1.5 кеңіндерді контуры бойынша, шектелген кеңістіктегі нұктелер бойынша салу	сызықтард ы жүргізу; 3.2.1.4 кеңістікте шектеусіз берілген бағытта көлденең сызықтард ы жүргізу; 3.2.1.5 бағытты өзгертумен шектелген кеңістікте сызықтар жүргізу	сызық жүргізу; 4.2.1.3 шектелген кеңістікте тік көлденең сызықтард ы жүргізу; 4.2.1.4 үлгі бойынша суретті салу мақсатында тірек нұктелері бойынша сызықтард ы жүргізу
2.2 Кинестет икалық қабылдау ды дамыту	0.2.2.1 адамның жанасуына эмоциялық- қимыл- қозғалыс әрекетіне жауап беру; 0.2.2.2 материалда рмен жанасуда (ағаш, металл, су) жауап беру; 0.2.2.3 қозғалыс жылдамдығ ын (жылдам- баяу) ажырату; 0.2.2.4 жануарлард	1.2.2.1 бағдарлауд а іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, зерттеу; 1.2.2.2 температур а бойынша әр түрлі материалда рмен жанасуға әрекет ету; 1.2.2.3 нысандарда н шығатын дірілге жауап қайтару; 1.2.2.4 дененің бетіндегі	2.2.2.1 бағдарлауд а іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, зерттеу; 2.2.2.2 фактурасы және тұтқырлығ ы бойынша әр түрлі материалда рмен жанасуға әрекет ету; 2.2.2.3 дене бөліктеріні ң жағдайына барабар жауап беру; 2.2.2.4	3.2.2.1 жануарлард ы, ертегі кейіпкерле рін, мультфиль м кейіпкерле рін және фильмдерді ұқсатып келтіру; 3.2.2.2 қалпы мен қозғалыста рды («Айна») жаңғырту; 3.2.2.3 суретте іс- қимылдард ы нақты әрекетпен сәйкестенді	4.2.2.1 елестететін заттармен әрекет ету; 4.2.2.2 бет пен дененің (көз, ауыз, саусақтар) әртүрлі ұсақ бөліктеріні ң статикалық және динамикал ық қалыптары н ажырату; 4.2.2.3 әртүрлі тәсілдерме н вербальды емес

	<p>ың қымылын ұқсатып келтіру; 0.2.2.5 түрлі музыкалық аспаптарда ойнау; 0.2.2.6. вербальді емес қарым- қатынастың (мимика, пантомими ка) әртүрлі тәсілдерін менгеру</p>	<p>қысымға жауап қайтару; 1.2.2.5 дененің қалпына (көлденең, тік) жауап беру; 1.2. 2.6 екпінді (жылдам- баяу) ажырату және ойнату; 1.2.2.7 қалпы мен қозғалыста рды («Айна») жанғырту; 1.2.2.8 жануарлард ың қозғалысын , қалпын және әрекеттерін ұқсатып келтіру</p>	<p>дененің әр түрлі беттерімен жанасуына дұрыс жауап беру; 2.2.2.5 табиғи құбылыста рды (жанбыр, жел) ұқсатып келтіру; 2.2.2.6 бұйрықтард ы қозғалыста қабылдау және орындау</p>	<p>ру; 3.2.2.4 босаңсыту, бұлшық ет қысқыштар ынан босату, кернеуді түсіру, эмоциялық босату элементтері н менгеру</p>	<p>қарым- қатынас (мимика, пантомими ка) арқылы оыйн жеткізу; 4.2.2.4 менгерілге н элементтер ден жиектастар ды салу</p>
--	--	---	--	--	--

3) «Зиятын дамыту» бөлімі:

3-кесте

Бөлімше лер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Жады мен ойлауын дамыту	0.3.1.1 бірнеше суреттерді (5) жадыда жанғырту; 0.3.1.2	1.3.1.1 жадыдағы бірқатар сөздерді (5-7 сөз) жанғырту;	2.3.1.1 нысандар арасындағы себеп- салдар байланыста	3.3.1.1 суреттер қатарын қайта жанғырту; 3.3.1.2	4.3.1.1 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) жанғыртуд

	оыйндар мен жаттығулар бaryсында заттардың шама параметрле рін ажырату; 0.3.1.3 мұсіндеуде гі заттардың пішінін, шамасын жадыда жаңғырту; 0.3.1.4 фотосуретт ерде таныс адамдарды тану бірдей заттарды табу	1.3.1.2 ұлгісі бойынша түсі - доминантт ы белгісі бойынша бірден ерекшелене тін таныс заттарды (3 қарама- қарсы түсті) таңдау; 1.3.1.3 қарама- қарсы қатынастар ды (тыныш- қатты, алыс- жақын) орнату; 1.3.1.4 айқын көрінетін белгілерме н (түспен, формамен, көлеммен) ерекшелене тін заттар мен нысандард ы (2-3) салыстыру; 1.3.1.5 заттарды берілген бір белгісі бойынша -	рын (сюжеттік суреттер, оқиғалар) анықтау; 2.3.1.2 өзара қарым- қатынастар дың бүтін бөлігін орнату ; 2.3.1.3 айқын көрінетін белгілерме н (түспен, формамен, көлеммен, бөлшектерд ің санымен, жеке бөліктердің орналасуы мен) ерекшелене тін заттар мен нысандард ы (2-4) салыстыру; 2.3.1.4 берілген суреттердің қатарын кейінге қалдыру	оыйншықта р мен суреттердің берілген орнын ойнату; 3.3.1.3 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) қайта жаңғырту; 3.3.1.4 реттілік қатынастар ын орнату: алдымен- содан кейін орындалған тапсырман ы үлгімен салыстыру; 3.3.1.5 оыйндар мен жаттығулар бaryсында заттар, жазық пішіндер, суреттер және көріністер бойынша шаманың параметрле рін ажырату; 3.3.1.6 негізгі элементтер ді,	ы тоқтып қою; 4.3.1.2 берілген сөздерді (5-10 аралығынд ағы) жанғырту; 4.3.1.3 тындалған сөйлеу материалда рын (фразалар, қысқа мәтін, екі жақты) қайта жаңғырту және әңгімелеп беру; 4.3.1.4 орындалған тапсырман ы бағалау: дұрыс, тез, жақсы, әдемі; 4.3.1.5 өзі орындаған тапсырман ың бақылау; 4.3.1.6 түстерді және олардың реңктерін жіктеу; 4.3.1.7 түсті қатарда
--	--	---	--	--	---

		<p>пішіні, көлемі немесе түсі топтастыру ; 1.3.1.6 ойыншықта р мен суреттердің орнын кейінге калдыру</p>	<p>бөлшектерд і бөлу; 3.3.1.7 заттық 2 суретте айырмашы лықты табу; 3.3.1.8 себеп- салдардың байланыста рын (сурет, суреттер сериясы, мультифиль м, мәтін) анықтау; 3.3.1.9 әрекетті, қозғалысты жаңғырту; 3.3.1.10 қолөнер жасау үшін жоспар құру; 3.3.1.11 берілген сөздер (5) қатарын жаңғырту; 3.3.1.12 сурет, сөздік, сызбалық (пиктограм малар) жоспарға сүйеніп практикалы қ, ойын әрекеттерін</p>	<p>зандылықта рды орнату;</p> <p>4.3.1.8 негізгі белгісі ретінде түсі бойынша сериялауды орындау;</p> <p>4.3.1.9 негізгі белгісі ретінде сериялауды орындау;</p> <p>4.3.1.10 негізгі белгі ретінде көлемі бойынша сериялауды орындау;</p> <p>4.3.1.11 салмағы бойынша сериялауды орындау;</p> <p>4.3.1.12 ерекше қасиеттері бойынша заттарды жіктеу;</p> <p>4.3.1.13 сипаты бойынша нысандард ы тану;</p> <p>4.3.1.14 заттардың, сандардың,</p>
--	--	--	---	---

				орындау	суреттердің орналасу зандалықта рын анықтау; 4.3.1.15 сурет, сөздік, сызба бойынша (пиктограм ма) жоспарға сүйеніп тәжірибелік ойын, зияткерлік әрекеттерді орындау
--	--	--	--	---------	---

34. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін «Танымдық әрекеттерін түзету» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

35. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

36. Білім алушылардың зияткерлік даму әрекшеліктері ескеріліп, оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірынғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптары үшін «Танымдық әрекеттерін
түзету» пәнінен жаңартылған мазмұндағы
ұлгілік оқу бағдарламасына қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған
бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін «Танымдық әрекеттерін түзету»
пәнінен жаңартылған мазмұндағы ұлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша
ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	1. Сенсорлық процесстер мен кеңістіктік бағдарлауд ы дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	0.1.1.1 сөйлеу тілі, табиғи, тұрмыстық және музикалық дыбыстарды ажырату; 0.1.1.2 таныс адамдардың (ата-аналар, жақындар, достар) дауыстарын ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.1 адамның бетіне тұра қарau; 0.1.2.2 қозғалмайтын жарық затқа тұра қарau; 0.1.2.3 білім алушыға қарама-қарсы орналасқан қозғалмайтын затқа, оның оң және сол жағына тұра қарau; 0.1.2.4 өз затын тану
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	0.1.3.1 дene бөліктерін (бет, дene) ажырату
	2. Қимыл- қозғалысты дамыту	1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.1 түрлі қызмет түрлерінде тактильдік-қимыл сезімталдығын қолдану: саздан, пластилиннен, қамырдан мүсіндеу; саусақпен сурет салу; ірі мозаикамен ойнау; ұсақ заттарды сұрыптау
		2.1 Ұсақ моториканы дамыту	0.2.1.1 жұдырықтарды қысу және саусақтарды бұгу және жазу; 0.2.1.2 саусақ ұшымен үстелді тоқылдату
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	0.2.2.1 адамның жанасуына эмоциялық- қимыл-қозғалыс әрекетіне жауап беру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	0.3.1.1 бірнеше суреттерді (5) жадыда жанғырту

2 – тоқсан

Менің отбасым және достарым	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	0.1.1.3 шыққан дыбыстың орналасуын анықтау; 0.1.1.4 2 ойыншықтың ішінде күрт ерекшеленетін дыбысты ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.4 ұлгіге қарап түсті таңдау; 0.1.2.5 ұлгі бойынша түсі бірден ерекшеленетін заттарды таңдау (2 қарама-қарсы түсті); 0.1.2.6 жазық геометриялық пішіндерді (шеңбер, квадрат) ажырату; 0.1.2.7 еліктеу бойынша көлемді геометриялық пішіндерді (шар, текше) ажырату
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	0.1.3.2 еліктеу бойынша берілген бағытта кеңістікте (алға, артқа, солға, онға, артынан) қозғалу
	2. Қимыл- қозғалысты дамыту	1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.2 затты сипап сезу немесе оны саусақпен контуры бойынша бастырып шығу
		2.1 Ұсақ моториканы дамыту	0.2.1.3 еліктеу арқылы (ырғақ саны) шапалақтау
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	0.2.2.2 материалдармен жанасуда (ағаш, металл, су) жауап беру; 0.2.2.3 қозғалыс жылдамдығын (жылдам-баяу) ажырату
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	0.3.1.2 ойындар мен жаттығулар барысында заттардың шама параметрлерін ажырату

3 - тоқсан

Саяхат	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	0.1.1.5 нысанды (оыйншық, сурет) сәйкестендіруді және дыбысына елікдей отырып ажырату; 0.1.1.6 музикалық ойыншықтардың дыбысталуының басы мен соңына жауап қайтару
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.8 елікей отырып көлемді пішін құрастыру; 0.1.2.9 ұлгі бойынша пішіні бойынша күрт ерекшеленетін таныс заттарды таңдау; 0.1.2.10 көлемді геометриялық пішіндерді (шар, текше) қораптың (сынаманың) тиісті ойықтарына итеру; 0.1.2.11 көлемі бойынша қарама-қарсы шамалары бойынша 2 затты (ұлкен, кіші) ажырату
	1.3 Кеңістікте бағдарлануын		педагогтің көмегімен және өз бетінше мектеп үй-жайында бағдарлану
Салт-дәстүр және ауыз			

әдебиеті		дамыту	
	1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.3 2-ің ішінде тандау кезінде көлемді пішіндер мен заттарды үлгі бойынша сезіне анықтау; 0.1.4.4 азық-тұлікті (алма, нан, кәмпіт) дәміне қарай анықтау	
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	0.2.1.4 саусақтан әр түрлі фигуralарды құрастыру; 0.2.1.5 түймелер, үлкен моншақтарды жіпке түзу, бұршақтарды, үрме бұршақтарды сұрыптау, түймелерді, ілгектерді, сыдырмалырды салу және ажырату
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	0.2.2.4 жануарлардың қимылын ұқсатып келтіру; 0.2.2.5 түрлі музыкалық аспаптарда ойнау
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	0.3.1.3 мұсіндеудегі заттардың пішінін, шамасын жадыда жаңғырту

4 - тоқсан

Тағам және сүсын	1. Сенсорлық процесстер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	0.1.1.7 қарапайым ырғақты ойнату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.12 сынамалар әдісімен шаманы ескере отырып, матрешканы, пирамиданы жинау; 0.1.2.13 үлкен затты қолмен, ал кішкентайды саусақпен ұстап алу; 0.1.2.14 сыныптастардың және өзінің жеке заттарын тани білу; 0.1.2.15 нысандарды көлемі бойынша (заттарды өзара; екі баланың, ересек адамның және білім алушының бойы бойынша) салыстыру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	0.1.3.4 еліктеу бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту; 0.1.3.2 еліктеу бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.5 сөйлеу немесе қимыл арқылы (істерге жауап беру) қалауын білдіру
Дені саудың – жаны сау!	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	0.2.1.6 бауға түймелер, ірі моншақтарды өткізу, бұршақ, үрме бұршақты сұрыптау, жарманы бөліп тери түймелер, замокты, кнопкаларды, ілгектерді жіптен өткізу
		2.2 Кинестетикалық	0.2.2.6. вербалды емес қарым-қатынастың (мимика, пантомимика)

		қабылдауды дамыту	әртүрлі тәсілдерін менгеру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	0.3.1.4 фотосуреттерде таныс адамдарды тану бірдей заттарды табу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	1.1.1.1 2-3 (барабан, дудка, бубен) шулы және музикалық дыбыстылтын аспаптарды ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	1.1.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: мақсатты жоспарлы бақылау; 1.1.2.2 заттардың: негізгі элементтерін, нысандың белшектерін қарастыру; 1.1.2.3 жақын орналасқан қозғалыстағы затты (көлденен, тігінен, шеңбері бойынша, алға/артқа) бақылай отырып қарau
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	1.1.3.1 кеңістікте дене бөліктерінің орналасуын анықтай білу; 1.1.3.2 өз денесіне жататын заттардың орналасуында бағдарлану
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	1.1.4.1. бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, тексеру; 1.1.4.2 үлгі бойынша көлемді затқа сипап сезу арқылы жұбын таңдау
Менің мектебім	2. Қымыл- қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	1.2.1.1 бір қозғалыстан екінші қозғалысқа бірқалыпты ауысу: таяқшадан заттардың контурын күрү
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	1.2.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, зерттеу; 1.2.2.2 температура бойынша әр түрлі материалдармен жанасуға әрекет ету
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	1.3.1.1 жадыдағы бірқатар сөздерді (5-7 сөз) жаңғыру; 1.3.1.2 үлгісі бойынша түсі - доминантты белгісі бойынша бірден ерекшеленетін таныс заттарды (3 қарама-қарсы түсті) таңдау
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	1.1.1.2 қоршаған орта дыбыстарына еліктеі отырып әуен сипатын (көңілді, қайғылы) ажырату

Бізді коршаған әлем	бағдарлауды дамыту	1.2 Көріп қабылдауын дамыту	1.1.2.4 негізгі түстерді (қызыл, жасыл, көк) ажырату; 1.1.2.5 таныс түстерді қоршаған ортада табу; 1.1.2.6 көлемді геометриялық фигуralарды (шар, куб, пирамида) ажырату
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	1.1.3.3 тік және көлденең бағытта пішін бойынша жазық және көлемді заттарды орналастыру; 1.1.3.4 оң және сол қолды ажырата алу
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	1.1.4.3 сұйық және қатты тағамның (ыстық, сұық) контрасты температуралық режимдерін ажырату; 1.1.4.4 заттарды салмағы бойынша (ауыр-женіл) ажырату
	2. Қымыл- қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	1.2.1.2 пластилиннен мүсін жасау; 1.2.1.3 трафареттерді штрихтеу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	1.2.2.3 нысандардан шығатын дірілге жауап қайтару; 1.2.2.4 дененің бетіндегі қысымға жауап қайтару
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	1.3.1.3 қарама-қарсы қатынастарды (тыныш-қатты, алыс-жақын) орнату

3 тоқсан

Саяхат Салт- дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	1.1.1.3 есту арқылы дыбыс қарқынын ажырату; 1.1.1.4 дыбысталған ойыншықтармен бірге буындарды айту, шапалақтауды, тарсылынатуды ойын түрінде жаңғыру
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	1.1.2.7 шаманы (ұлken, кішкентай, ең ұлken) ажырату; 1.1.2.8 ойындар мен жаттығулар барысында заттардың, жазық фигуralардың шамасының параметрлерін ажырату; 1.1.2.9 З затты көлемі бойынша (ұлken, аз, ең кішкентай) салыстыру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	1.1.3.5 суреттің боялмаған бөлігін бояу
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	1.1.4.5 дифференциалды (мұрынмендем алу-ауызбен дем шығару) дем алу; 1.1.4.6 істерді (жағымды және жағымсыз) ажырату
	2. Қымыл- қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	1.2.1.4 шектеулі кеңістікте түсірілген нұктелер бойынша, контуры бойынша кескіндерді салу

		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	1.2.2.5 дененің қалпына (көлденең, тік) жауап беру; 1.2.2.6 екпінді (жылдам-баяу) ажырату және ойнату
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	1.3.1.4 айқын көрінетін белгілермен (түспен, формамен, көлеммен) ерекшеленетін заттар мен нысандарды (2-3) салыстыру; 1.3.1.5 заттарды берілген бір белгісі бойынша - пішіні, көлемі немесе түсі топтастыру

4 – тоқсан

Тағам және сусын	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	1.1.1.5 таныс әуендер мен әндерді білу
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	1.1.2.10 заттарды оның бейнесімен сәйкестендіру; 1.1.2.11 заттарды өтініш бойынша және өз бетінше (затты қымылмен, көзben көрсету) тану; 1.1.2.12 нақты заттарды, олардың орынын басатын ойыншық түрлерін білу
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	1.1.3.6 ұлгі бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту; 1.1.3.7 оң және сол қолын ажырату
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	1.1.4.7 азық-түлікті дәміне қарай білу; 1.1.4.8 өнімдердің негізгі дәмдік сапасын (ащы, тәтті, қышқыл, тұздалған) ажырату
Дені саудың – жаны сау!	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	1.2.1.5 әртүрлі музыкалық аспаптарда (пианино, барабан, гитара, құбыр) ойнауды ұқсатып келтіру
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	1.2.2.7 қалпы мен қозғалыстарды («Айна») жаңғырту; 1.2.2.8 жануарлардың қозғалысын, қалпын және әрекеттерін ұқсатып келтіру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	1.3.1.6 ойыншықтар мен суреттердің орнын кейінге қалдыру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы.	1. Сенсорлық процестер	1.1 Естіп қабылдауын	2.1.1.1 2-3 (сылдырмақ, барабан, дудка, қоңырау, бубен, гармошка, қасықтар)

Менің мектебім	мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	дамыту	шулы және музыкалық дыбысталтын аспаптарды ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	2.1.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: жоспарлы бақылау; 2.1.2.2 қашықтағы жылжымалы нысанга қарau; 2.1.2.3 сөз арқылы; ұлғіге сәйкес заттардың жүптарын (4) табу негізгі түстерді бөлу
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	2.1.3.1 дене бөліктерін (кірпіктер, тери, шаш, тырнақтар) ажырату
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	2.1.4.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін: сезіну, тексеру, үтіктеу, шаю, дыбыстау, сығу қолдану
Бізді қоршаған әлем	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	2.2.1.1 бір статикалық қалыптан екіншісіне (алақан-жұдырық) жай ырғақпен өту
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	2.2.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, зерттеу; 2.2.2.2 фактурасы және тұтқырлығы бойынша әр түрлі материалдармен жанасуға әрекет ету;
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	2.3.1.1 нысандар арасындағы себеп-салдар байланыстарын (сюжеттік суреттер, оқиғалар) анықтау

2 - тоқсан

Менің отбасым және достарым	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	2.1.1.2 дыбыстарды есту арқылы санын: бір-көп ажырату; музыкалық ойыншықтарда ойнау
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	2.1.2.4 тұс қатарының ретін көшіру; 2.1.2.5 заттарды тұсі бойынша ұлғі бойынша біріктіру; 2.1.2.6 заттарды ұлғі бойынша біріктіру; 2.1.2.7 заттарды көлемі (ұлкен- кіші) бойынша салыстыру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	2.1.3.2 заттар мен олардың бөліктерінің тігінен (жоғары, төменгі, алыс-жақын) қатынасын ажырату
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	2.1.4.2 өнімнің құрылымын (сұйық, қатты, тұтқыр, сусымалы) сезіну
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	2.2.1.2 тұрмыста және сабакта нақты қозғалыстар (байлау, байлау, қату) жүргізу; 2.2.1.3 ұлғі бойынша тік, көлденең және көлбеу сзықтармен рамкада штрихтеу
		2.2	2.2.2.3 дене бөліктерінің жағдайына

		Кинестетикалық қабылдауды дамыту	барабар жауап беру; 2.2.2.4 дененің әр түрлі беттерімен жанасуына дұрыс жауап беру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	2.3.1.2 өзара қарым-қатынастардың бүтін бөлігін орнату
3 - тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	2.1.1.3 құстар мен жануарлардың (2-3-ін таңдау кезінде) дауысын (пластиналарды) тыңдау кезінде есту арқылы ажырату; 2.1.1.4 сөздің ішінен дыбысты белгілеу
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	2.1.2.8 заттарды көлемі бойынша үлгі бойынша біріктіру; 2.1.2.9 затты оның жеке бөліктері бойынша тану; 2.1.2.10 заттардың негізгі элементтері мен бөліктерін ажырату; 2.1.2.11 заттарды олардың бейнесімен салыстыру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	2.1.3.3 өз денесіне қатысты кеңістіктегі бағыттарды анықтау; 2.1.3.4 берілген пішіндерді әртүрлі тәсілдермен (кию, сурет салу, орналастыру) жаңғыру
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	2.1.4.3 үлгі бойынша көлемді затты сезу; 2.1.4.4 үлгіге сәйкес заттардың көлемі мен пішінін ажырату
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	2.2.1.4 трафареттерді бастыру; 2.2.1.5 кескіндерді контуры бойынша, шектелген кеңістіктегі нұктелер бойынша салу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	2.2.2.5 табиги құбылыстарды (жаңбыр, жел) ұқсатып келтіру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	2.3.1.3 айқын көрінетін белгілермен (түспен, формамен, көлеммен, бөлшектердің санымен, жеке бөліктердің орналасуымен) ерекшеленетін заттар мен нысандарды (2-4) салыстыру
4 - тоқсан			
Тағам және сусын	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	2.1.1.5 әріптердің (қылған әліппе) белгілі бір санынан сөздерді құру; 2.1.1.6 берілген дыбысқа сөздер табу
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	2.1.2.12 суреттің жетіспейтін бөліктерін салу; 2.1.2.13 бояу, салу; 2.1.2.14 бөлшектерден (таяқша) әріптен

Дені саудың - жаны сау!	2. Қымыл- қозғалысты дамыту		мен сандарды құрасыру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	2.1.3.4 берілген пішіндерді әртүрлі тәсілдермен (кию, сурет салу, орналастыру) жаңғырту
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	2.1.4.5 түрлі заттардың контрасты температурасын ажырату; 2.1.4.6 заттардың қасиеттерін (жұмсақ, қатты, тегіс, жұнді) ажырату
		2.1 Ұсақ моториканы дамыту	2.2.1.5 кескіндерді контуры бойынша, шектелген кеңістіктегі нұктелер бойынша салу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	2.2.2.6 бұйрықтарды қозғалыста қабылдау және орындау
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	2.3.1.4 берілген суреттердің қатарын кейінге қалдыру

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	3.1.1.1 дыбыс деңгейіне қарай (қатты- тыныш) дыбыссыз дыбыстарды дауыстап ажырату; 3.1.1.2 ұзақ уақытына қарай (ұзақ- қысқа) сөйлеу тіліне жатпайтын дыбыстарды ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	3.1.2.1 заттарды мақсатты түрде (көзбен тексеру) қаруа; 3.1.2.2 заттарды жapsыру және құрастыру кезінде түстерді кезектестіру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	3.1.3.1 дene бөліктерінің орналасуын талдау; 3.1.3.2 қарама-қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлану: адамда дененің бөліктерін көрсету
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	3.1.4.1 әр түрлі заттардың (мақта, шеге, бөренелер) ауырлығын ажырату
Менің мектебім	2. Қымыл- қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	3.2.1.1 суретті аяқтап салу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	3.2.2.1 жануарларды, ертегі кейіпкерлерін, мультфильм кейіпкерлерін және фильмдерді ұқсатып келтіру

	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	3.3.1.1 суреттер қатарын қайта жаңғырту; 3.3.1.2 ойыншықтар мен суреттердің берілген орнын ойнату
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	3.1.1.3 дыбыстар санын ажырату және ойнату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	3.1.2.3 түстерді іс-әрекет сигналы ретінде пайдалану; 3.1.2.4 түрлі түсті және әр түрлі өлшемдердің жазық геометриялық пішіндерді ажырату
		1.3 Кеңістіктегі бағдарлануын дамыту	3.1.3.3 нысандардың орналасуын «мұнда-анд»а, «алыс – жақын, жақын-жақынырақ» ажырату
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	3.1.4.2 дифференциалды (мұрынмендем алу-ауызben дем шығару) дем алу
Бізді қоршаған әлем	2. Қымыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	3.2.1.2 жол шегінде тік, көлбеу, сынған сыйықтардан тұратын жиектастарды салу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	3.2.2.2 қалпы мен қозғалыстарды («Айна») жаңғырту
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	3.3.1.3 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) қайта жаңғырту; 3.3.1.4 реттілік қатынастарын орнату: алдымен-содан кейін орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру
3 - тоқсан			
Саяхат	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	3.1.1.4 дыбыстың сипаттамасын өз бетінше белгілеу, сөздегі дыбыс орнын анықтау; 3.1.1.5 сипаты әртүрлі шулы дыбыстарды ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	3.1.2.5 еліктеу, үлгі, сөздік нұсқау бойынша кеңістіктік қарым-қатынастарды ойнату; 3.1.2.6 үлгі бойынша 6-8 бөліктен тұратын суреттер құрастыру; 3.1.2.7 сюжеттік суреттерді құрастыру таныс жұмыс бойынша сюжеттік суреттердің сериясын құру
		1.3 Кеңістіктегі бағдарлануын дамыту	3.1.3.4 нысандардың кеңістіктегі орналасу белгілері мен қасиет бойынша ұқсастықтары мен айырмашылықтары анықтау

		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	3.1.4.3 түрлі іістерді (гүл, цитрус, қылқан жапырақты, ванильді, кофе) ажырату және атау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Қымыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	3.2.1.3 ыргақты ою-өрнектерді салу, көлбен тұзу және нұктелі сзықтардың әр түрлі конфигурациядағы толқынды сзықтарды жүргізу; 3.2.1.4 кеңістікте шектеусіз берілген бағытта көлденең сзықтарды жүргізу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	3.2.2.3 суретте іс-қымылдарды нақты әрекетпен сәйкестендіру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	3.3.1.5 ойындар мен жаттығулар барысында заттар, жазық пішіндер, суреттер және көріністер бойынша шаманың параметрлерін ажырату; 3.3.1.6 негізгі элементтерді, бөлшектерді бөлу; 3.3.1.7 заттық 2 суретте айырмашылықты табу

4 - тоқсан

Тағам және сусын	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдаудын дамыту	3.1.1.6 шуға эмоционалды түрде: қатты және жағымсыз шуға қолмен, жағымды дыбыстарға, қуанышты мимикамен, назар қойып еству, тиісті қозғалыстармен жауап беру
Дені саудың - жаны сау!	2. Қымыл-қозғалысты дамыту	1.2 Көріп қабылдаудын дамыту	3.1.2.8 ұсақ бөлшектерден тұтас құрылым құру; 3.1.2.9 бейнелерден: контурлы, штрихты, нұктелі заттарды тану
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	3.1.3.5 қағаз бетінде бағдарлай алу
Дені саудың - жаны сау!	2. Қымыл-қозғалысты дамыту	1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	3.1.4.4 таныс және бейтаныс заттарды (ұлғісі бойынша) табу
		2.1 Ұсақ моториканы дамыту	3.2.1.5 бағытты өзгертумен шектелген кеңістікте сзықтар жүргізу
	3. Зерде аясын дамыту	2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	3.2.2.4 босаңсыту, бұлшық ет қысқыштарынан босату, кернеуді түсіру, эмоциялық босату элементтерін менгеру
		3.1 Жады мен ойлауды дамыту	3.3.1.8 себеп-салдардың байланыстарын (сурет, суреттер сериясы, мультфильм, мәтін) анықтау; 3.3.1.9 әрекетті, қозғалысты жаңғырту;

			<p>3.3.1.10 колөнер жасау үшін жоспар құру;</p> <p>3.3.1.11 берілген сөздер (5) қатарын жаңғырту;</p> <p>3.3.1.12 сурет, сөздік, сыйбалық (пиктограммалар) жоспарға сүйеніп практикалық, ойын әрекеттерін орындау</p>
--	--	--	---

5) 4-сынып:

5-сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	4.1.1.1 1-2 дыбыстарымен ерекшеленетін сөздерді салыстыру; 4.1.1.2 сөздегі дыбыстардың ретін анықтау
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	4.1.2.1 үлгі бойынша 6-10 бөліктен пәндік сурет құрастыру; 4.1.2.2 түстерді іс-әрекет сигнал ретінде (бағдаршам) пайдаланып пішіні, түсі мен көлемін белгі ретінде бөлу; 4.1.2.3 геометриялық пішіндегі заттардың пішінін салыстыру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	4.1.3.1 қарама-қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлай алу: қарама-қарсы тұрған адам өз денесінің бөлшектерін (оң, сол) көрсетіп атаяу
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	4.1.4.1 материалдарды сипаттамалары бойынша (температура, фактура, ылғалдылық, тұтқырлығы) ажырату
Менің мектебім	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	4.2.1.1 баспа әріптегінің элементтерімен конфигурациясы бойынша ұқсас пішіндер: тік, көлбейу тік таяқша, сопақша, жартылай дөңгелек, тік және көлденең жалғағыш таяқшалар салу;
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	4.2.2.1 елестететтін заттармен әрекет ету;
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	4.3.1.1 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) жаңғыртуды тоқтып қою; 4.3.1.2 берілген сөздерді (5-10 аралығындағы) жаңғырту; 4.3.1.3 тындалған сөйлеу материалдарын (фразалар, қысқа мәтін,

			<p>екі жақты) қайта жаңғырту және әңгімелеп беру;</p> <p>4.3.1.4 орындалған тапсырманы бағалау: дұрыс, тез, жақсы, әдемі</p>
2 - тоқсан			
Менің мектебім	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	<p>4.1.1.3 сөздің 1-2 дыбысын ауыстыру арқылы жаңа сөздерді құрау;</p> <p>4.1.1.4 сөздегі дыбыстардың санын анықтау</p>
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	<p>4.1.2.4 бояу, сызу, бастыру;</p> <p>4.1.2.5 негізгі түстердің реңктерін ажырату</p>
		1.3 Кеңістіктегі бағдарлануын дамыту	<p>4.1.3.2 суретте кейіпкер қандай қолымен әрекет етеді, ол қай жағынан түрғанын анықтау</p>
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	<p>4.1.4.2 материалдардың сипаттамасын (температура, фактура, ылғалдылық, тұтқырлығы) атаяу</p>
Бізді қоршаған әлем	2. Қимыл-қозгалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	<p>4.2.1.2 осы үлгі бойынша нүктелер бойынша сызық жүргізу;</p>
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	<p>4.2.2.2 бет пен дененің (көз, ауыз, саусақтар) әртүрлі ұсақ бөліктерінің статикалық және динамикалық қалыптарын ажырату</p>
		3.1 Жады мен ойлауды дамыту	<p>4.3.1.5 өзі орындаған тапсырманың бақылау;</p> <p>4.3.1.6 түстерді және олардың реңктерін жіктеу;</p> <p>4.3.1.7 түсті қатарда зандалықтарды орнату;</p> <p>4.3.1.8 негізгі белгісі ретінде түсі бойынша сериялауды орындау</p>
3 – тоқсан			
Саяхат	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	<p>4.1.1.5 берілген дыбыстардан сөздерді құрастыру;</p> <p>4.1.1.6 ерлер, әйелдер, балалар дауыстарын ажырату</p>
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	<p>4.1.2.6 ойластырылған суреттерді тану;</p> <p>4.1.2.7 толық емес суреті бар, жеткіліксіз белгілері бар суреттерді тану;</p> <p>4.1.2.8 сурет, фотосурет бойынша адамның эмоционалдық жағдайын анықтау</p>
		1.3 Кеңістіктегі бағдарлануын дамыту	<p>4.1.3.3 кеңістіктік қатынастарды сыйза, сөздік нұсқау бойынша жаңғырту;</p> <p>4.1.3.4 нысандардың өзара орналасуын бағалау үшін сылтауларды пайдалану</p>

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	4.1.4.3 сөйлеу немесе пантомимика арқылы иістерді таңдау кезінде қалауын білдіру
	2. Қымыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	4.2.1.3 шектелген кеңістікте тік көлденең сзықтарды жүргізу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	4.2.2.3 әртүрлі тәсілдермен вербальды емес қарым-қатынас (мимика, пантомимика) арқылы ойын жеткізу
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	4.3.1.9 негізгі белгісі ретінде сериялауды орындау; 4.3.1.10 негізгі белгі ретінде көлемі бойынша сериялауды орындау; 4.3.1.11 салмағы бойынша сериялауды орындау
4 - тоқсан			
Тағам және сусын	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	4.1.1.7 музыкалық аспаптардың дыбысын ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	4.1.2.9 суретте таныс және бейтаныс адамдарды анықтау және сипаттау; 4.1.2.10 2 сюжеттік суреттегі айырмашылықтарды табу
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	4.1.3.5 нысандардың өзара орналасуын сипаттау; 4.1.3.6 нысандардың қатарының орналасуын кеңістіктік талдай отырып орындау
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	4.1.4.4 заттардың ерекше қасиеттерін атанаңыз
Дені саудың - жаңы сау!	2. Қымыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	4.2.1.4 ұлғі бойынша суретті салу мақсатында тірек нұктелері бойынша сзықтарды жүргізу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	4.2.2.4 менгерілген элементтерден жиектастарды салу
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	4.3.1.12 ерекше қасиеттері бойынша заттарды жіктеу; 4.3.1.13 сипаты бойынша нысандарды тану; 4.3.1.14 заттардың, сандардың, суреттердің орналасу зандалықтарын анықтау; 4.3.1.15 сурет, сөздік, сыйба бойынша (пиктограмма) жоспарға сүйеніп

			тәжірибелік ойын, зияткерлік әрекеттерді орындау
--	--	--	---